

Vlaams
Parlement

vergadering **C121**
zittingsjaar 2020-2021

Woordelijk Verslag

Commissievergadering

Commissie voor Cultuur, Jeugd, Sport en Media

van 21 januari 2021

(Wegens de coronamaatregelen werd deze vergadering via videoconferentie georganiseerd.)

INHOUD

VRAAG OM UITLEG van Steven Coenegrachts aan Benjamin Dalle, Vlaams minister van Brussel, Jeugd en Media, over het noodfonds voor de jeugdtoeristische sector – 1324 (2020-2021)	3
VRAAG OM UITLEG van Maurits Vande Reyde aan Jan Jambon, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Buitenlandse Zaken, Cultuur, ICT en Facilitair Management, en aan Benjamin Dalle, Vlaams minister van Brussel, Jeugd en Media, over de informatie-campagne over 5G en verdere uitrol ervan in Vlaanderen – 1193 (2020-2021)	5
VRAAG OM UITLEG van Steven Coenegrachts aan Benjamin Dalle, Vlaams minister van Brussel, Jeugd en Media, over de evaluatie van het actieplan Gaming – 1323 (2020-2021)	12
VRAAG OM UITLEG van Katia Segers aan Benjamin Dalle, Vlaams minister van Brussel, Jeugd en Media, over het memorandum en de oproep van de Vlaamse Vereniging van Journalisten – 1393 (2020-2021)	
VRAAG OM UITLEG van Steven Coenegrachts aan Benjamin Dalle, Vlaams minister van Brussel, Jeugd en Media, over de bezorgdheid van de Vlaamse Vereniging van Journalisten over de publiek gefinancierde nieuwsmedia – 1406 (2020-2021)	15

VRAAG OM UITLEG van Steven Coenegrachts aan Benjamin Dalle, Vlaams minister van Brussel, Jeugd en Media, over het noodfonds voor de jeugdtoeristische sector – 1324 (2020-2021)

Voorzitter: mevrouw Elisabeth Meuleman

De voorzitter: De heer Coenegrachts heeft het woord.

Steven Coenegrachts (Open Vld): Minister, door de coronamaatregelen worden de jeugdverblijfcentra, evenals heel veel andere ondernemingen, geconfronteerd met exploitatiebeperkingen. Jeugdverblijfcentra die daardoor in financiële problemen komen, kunnen een beroep doen op het noodfonds Toerisme.

Jeugdverblijven die door Toerisme Vlaanderen in het kader van 'Toerisme voor Allen' als sociaal-toeristisch verblijf zijn erkend en waaraan het label jeugdtoerisme is toegekend, komen in aanmerking voor die steun. In het noodfonds Toerisme wordt daarvoor een bedrag van 12,1 miljoen euro voorzien, en voor de hostelsector nog eens 2,1 miljoen euro extra.

De maatregelen werden een tijd geleden aangekondigd – dat herinneren we ons nog wel – en zullen dus voornamelijk helpen om de inkomstenverliezen van 2020 te dekken. Ook in de eerste maanden van 2021 zijn de hostels echter nog gesloten. De financiële situatie ziet er dus niet rooskleuriger uit. Een echt duidelijk perspectief is er ook nog niet.

Ik heb hierover een paar vragen.

Voor de relance van de bredere toeristische sector heeft de Vlaamse Regering bijkomend 150 miljoen euro voorzien in het kader van het Vlaamse relanceplan Vlaamse Veerkracht. Het Agentschap Innoveren en Ondernemen (VLAIO) heeft in dat kader, net voor het kerstreces, nog een sectorspecifieke levenslijn opgericht, goed voor 30 miljoen euro. Zal een deel hiervan gespendeerd worden aan het jeugdtoerisme?

Voor welke tijdspanne is dat bedrag van 12,1 miljoen euro voor jeugdverblijfcentra bedoeld? Is er zicht op eventuele bijkomende steun? Is er al een stappenplan voor het moment waarop het jeugdtoerisme, evenals de rest van de samenleving, hopelijk snel, uit de lockdown raakt?

De voorzitter: Minister Dalle heeft het woord.

Minister Benjamin Dalle: Collega Coenegrachts, voor de details over de sector-specifieke levenslijn van VLAIO moet ik u doorverwijzen naar mijn collega Crevits, die hiervoor bevoegd is. Ik kan wel kort meegeven dat de erkende jeugdverblijfcentra en jeugdhostels ook in aanmerking komen voor deze steunmaatregel.

Wat de andere middelen betreft, weet u dat het jeugdtoerisme een bevoegdheid is die ik deel met mijn collega-minister Zuhail Demir. Zo zijn jeugdverblijfcentra en hostels een gedeelde bevoegdheid op het vlak van erkenning en subsidiëring. In die zin werkt mijn collega momenteel aan een verdelingsplan voor de bijkomende 150 miljoen euro die voor de hele toeristische sector is voorzien, met inbegrip van jeugdverblijfcentra en hostels.

Ik wil ook de aandacht vestigen op het feit dat ik binnen het beleidsdomein dat volledig onder mijn bevoegdheid valt, namelijk Jeugd, in 30 miljoen euro aan relancemiddelen heb voorzien. De concretisering hiervan is momenteel nog aan de gang. Daarbij wordt gewerkt aan het volgende. Ten eerste werken we rond de eigen infrastructuur, zoals de masterplannen voor de Hoge Rielen en Destelheide.

We zullen ook investeren in duurzame en structurele ingrepen in jeugdlokalen en andere jeugdinfrastructuur. Daarbij houden we rekening met specifieke noden veroorzaakt door de coronacrisis. Dat bedrag van 30 miljoen euro wordt dus meegenomen in deze discussie.

U peilde naar de tijdsperiode. De voorziene tijdsperiode voor de initiële noodsteun werd bepaald in twee besluiten van de Vlaamse Regering van 10 juli 2020 voor de jeugdverblijfcentra en de hostels. In de besluiten werd opgenomen dat de compensaties werden berekend en toegekend voor twee periodes: enerzijds van 14 maart tot en met 7 juni – de periode van de verplichte sluiting – en anderzijds van 8 juni tot en met 31 augustus.

Door de verstrengde maatregelen ten gevolge van de tweede golf van de coronapandemie, kwamen de betrokken organisaties ook in het najaar in moeilijkheden, zoals we weten. Daarom voorzag de Vlaamse Regering in een derde oproep voor de schade in de periode van september tot november. Opnieuw werden de jeugdverblijfcentra en hostels hierin meegenomen.

Het gaat om financiële steun aan jeugdverblijven en hostels met exploitatiebeperkingen die voortvloeien uit de coronamaatregelen, en om steun aan de sociaal-toeristische sector en het 'Iedereen Verdient Vakantie'-fonds om de negatieve impact in te dijken. De regie van de derde oproep lag in handen van Toerisme Vlaanderen.

Momenteel zijn er zowel binnen de beleidsvelden Toerisme als Jeugd geen bijkomende middelen voorzien voor bijkomende financiële steun in 2021.

Een concreet plan is er momenteel eigenlijk in de vorm van het constant de vinger aan de pols houden. We weten natuurlijk niet hoe de regels de komende weken zullen evolueren. Wij zijn natuurlijk met het jeugdwerk zeer intens in overleg om, zodra er een neergaande fase is en er versoepelingen kunnen komen, met de juiste protocollen van start te kunnen gaan, wat uiteraard een grote impact heeft op die jeugdverblijfcentra. Er wordt ook op regelmatige basis samengezeten met mijn kabinet en administratie en de ondersteuningsstructuren die daar zijn: het Centrum voor Jeugdtoerisme (CJT) en de Vlaamse Jeugdherbergen (VJH). Op die manier worden wij ook gebriefd over de meest actuele situatie.

Mijn administratie staat ook in nauw contact met Toerisme Vlaanderen om, waar nodig, te kunnen inspelen op bepaalde noden, bijvoorbeeld op het vlak van flexibiliteit wat betreft de behandeling van werkingsverslagen of voor het versneld uitbetalen van voorschotten op subsidies. Dat zijn ook zaken die opgevolgd worden door onze respectieve administraties.

De voorzitter: De heer Coenegrachts heeft het woord.

Steven Coenegrachts (Open Vld): Dank u wel, minister. Ik heb niet echt bijkomende vragen. Het is mij duidelijk en het is goed dat we de vinger aan de pols houden, niet alleen voor de versoepelingen die komen, maar vooral ook in deze periode waar financieel toch heel wat overbrugd moet worden voor deze mensen. De Vlaamse overheid heeft al heel veel inspanningen gedaan. Natuurlijk, hoe langer het ook duurt, hoe langer ook de noden blijven aanslepen. Dus ook daar de oproep om op financieel vlak ook de vinger aan de pols van de sector te houden en eventueel, als het echt noodzakelijk is, nog in te grijpen voor de periode die dit jaar tot spanning leidt.

De voorzitter: Mevrouw Perdaens heeft het woord.

Freya Perdaens (N-VA): Minister, op de website van het Centrum voor Jeugdtoerisme kon ik terugvinden dat het Vlaams beschermingsmechanisme ook een

regeling voorzien heeft voor januari en februari 2021. Dat is al goed nieuws. Er wordt daar ook melding gemaakt van een overbruggingsrecht voor zelfstandigen, van 1 januari tot minstens 31 maart 2021, waarvoor een aanvraag kan gebeuren.

Ik had nog een vraag. Als er een regeling uitgewerkt wordt vanuit het Departement Jeugd, kan dat misschien ook doorgegeven worden aan het CJT, zodat zij dit ook op hun website en via andere kanalen kunnen vermelden. Want als dat niet het geval is, is het misschien goed dat daar wetenschap van is. Ik vroeg mij af of u communicatie plande naar de sector toe, en, zo ja, wanneer die juist wordt voorzien.

De voorzitter: Minister Dalle heeft het woord.

Minister Benjamin Dalle: Zoals ik zei, zijn we met het CJT op zeer regelmatige basis in overleg. Ik ga ervan uit dat zij op de hoogte zijn van alle maatregelen die we nemen, maar ik zal ze misschien nog eens extra onder de aandacht brengen.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Maurits Vande Reyde aan Jan Jambon, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Buitenlandse Zaken, Cultuur, ICT en Facilitair Management, en aan Benjamin Dalle, Vlaams minister van Brussel, Jeugd en Media, over de informatie-campagne over 5G en verdere uitrol ervan in Vlaanderen – 1193 (2020-2021)

Voorzitter: mevrouw Elisabeth Meuleman

De voorzitter: De heer Vande Reyde heeft het woord.

Maurits Vande Reyde (Open Vld): Minister, we moeten het hebben over 5G, en bij uitbreiding de digitale diensten in Vlaanderen. Ik heb mijn vragen over 5G en ook over glasvezeluitrol al aan drie verschillende ministers gesteld: aan u, aan minister-president Jambon en aan minister Crevits. Dat zegt er tegelijkertijd ook iets over dat het beleid en de visie daarop een beetje versnipperd zijn.

Ik zal daarop terugkomen in mijn repliek. Dat is dus al een kleine 'sneak preview'. Ik ga eerst mijn technische vragen stellen, en zal daar straks kort nog iets over zeggen. Maar ik begin dus bij de vragen die ik ingediend heb en die u hebt kunnen lezen. Die vragen komen voort uit het feit dat er de laatste weken en maanden een aantal nieuwe elementen omtrent 5G hebben plaatsgevonden.

Ten eerste heeft netwerkoperaator Proximus aangekondigd dat hij zal overgaan tot een volwaardige 5G-uitrol in de komende weken, meer bepaald in Antwerpen, Gent en Haasrode. Daarvoor was het nog een 5G light. Dat was eigenlijk geen 5G, dat weten we allemaal, dat was een soort 4G plus. Maar nu zou het wel degelijk om volwaardige 5G-infrastructuur gaan. Dat gebeurt op basis van tijdelijke frequenties, omdat de veiling nog niet plaatsgevonden heeft.

Een tweede feit is wat op federaal niveau plaatsvindt. Daar heeft de nieuwe minister van Telecom, Petra De Sutter, in haar beleidsbrief een aantal inzichten gegeven over de federale visie. Ze heeft daar ook gezegd dat zij volledig achter de uitrol van 5G staat en dat ze de veiling zo snel mogelijk wil laten plaatsvinden. Dat is ook een aantal keren op de diverse ministerraden besproken.

Een derde feit is natuurlijk dat heel wat lokale besturen nog steeds geconfronteerd worden met vragen van inwoners over de effecten van 5G.

Dat zijn een beetje de elementen op basis waarvan ik u nogmaals ondervraag over deze belangrijke kwestie. En ook niet te vergeten: in het relanceplan dat eind vorig

jaar is goedgekeurd, neemt digitalisering, waaronder 5G, ook een belangrijke plaats in. Daarvoor hebben we ook een aantal Europese gelden vastgelegd.

Ik zal mijn vragen samenvatten in drie grote vraagstellingen. Op basis daarvan kunnen we misschien straks nog wat verder uitbreiden.

Mijn eerste vraag gaat over de concrete rol die de Vlaamse overheid nu gaat spelen in heel die 5G-uitrol. Dat is mij, ondanks een paar vragen die ik en collega's daarover gesteld hebben, nog niet volledig duidelijk. Er zijn heel veel doelstellingen – wij willen 5G uitrollen en wij willen het vanuit de Vlaamse overheid faciliteren – maar van de exacte rol hebben we nog niet echt een exacte definitie gehad. We weten natuurlijk dat we als Vlaamse overheid niet zelf voor netwerkoperator gaan spelen, dat is duidelijk. Maar waar we dan wel gaan investeren of faciliteren, dat is op dit moment nog niet zo uiteengezet in een visie. Gaat dat de passieve infrastructuur zijn? Gaan dat actieve netwerkelementen zijn? Gaat dat voor één bepaalde operator zijn? Gaat dat een soort van open-accessmodel zijn? Als je dan ziet dat er al een nationale operator bezig is met zijn eigen uitrol, waar zit dan de rol van Vlaanderen? Ik denk dat het heel belangrijk is om dat te weten.

Mijn tweede vraag gaat over informatie. Dat klinkt een beetje banaal. Complottheorieën, we weten allemaal dat ze er zijn. Maar in dit geval is dat wel belangrijk. Ik zal u zeggen waarom. Dat is niet zozeer naar alle Vlamingen – natuurlijk ook wel voor een stuk – maar vooral naar de stakeholders die er rechtstreeks mee te maken krijgen, in dit geval lokale besturen. Ik merk dat bij ons ook. Wij krijgen daar al vragen over vanuit onze diensten: hoe moeten we met die plannen omgaan? Hoe zit dat met ruimtelijke ordening? Hoe zit dat met stralingsnormen? Hoe zit dat met alle andere zaken die daar soms aan gekoppeld worden? Daar is duidelijke informatie voor nodig. Minister-president Jambon heeft een aantal maanden geleden tegen mij gezegd: 'We gaan daarvoor zorgen.' Tot op heden is dat nog niet gebeurd. Ik weet wel dat Smart Flanders daar heel veel expertise in heeft. Als je hen daar het fiat voor geeft, denk ik dat zij de lokale besturen daar binnen de Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten (VVSG) perfect over kunnen informeren. Maar dan moet de opdracht natuurlijk wel gegeven worden. Mijn tweede vraag gaat dus over die informatiecampagne, vooral naar lokale besturen en ook een aantal andere stakeholders, sectororganisaties, werknemersorganisaties et cetera. Dat is toch wel heel belangrijk.

Mijn derde vraag gaat over de samenwerking met het federale niveau. De veiling is natuurlijk nog niet voor deze week, maar hopelijk wel voor iets later. Mijn vraag is of u alle verdere contacten gehad hebt met uw nieuwe collega, Petra De Sutter, over hoe die veiling effectief gaat plaatsvinden.

Er is de optie om de inkomsten tijdelijk te blokkeren tot er een finaal akkoord is. Is dat iets waar de Vlaamse Regering definitief mee verder kan gaan? Zo ja, kan er zo snel mogelijk een fiat over gegeven worden? Zelfs na een akkoord duurt het nog een aantal maanden eer die veiling rond is; dat is een heel proces, dat is niet van vandaag op morgen. Men kan dat niet eventjes op eBay zetten, een frequentieveiling, dat neemt wat tijd in beslag. Heeft dat akkoord over die tijdelijke blokkering effectief vorm gekregen binnen de Vlaamse Regering? Gaat u daarmee binnenkort naar het Overlegcomité?

De voorzitter: Minister Dalle heeft het woord.

Minister Benjamin Dalle: Mijnheer Vande Reyde, wat dit dossier betreft, is er een heel goede afstemming tussen mezelf bevoegd voor de media, minister Crevits bevoegd voor de economie en de innovatie en de minister-president in zijn bevoegdheid voor de digitalisering en als betrokkene in het Overlegcomité. We werken daar op een goede manier samen met onze kabinetten en administraties.

U verwees er zelf naar: de veiling zal nog even duren. We willen dat zo snel mogelijk realiseren. De Vlaamse Regering wil in dit dossier snel vooruitgaan omdat de technologie van 5G bepalend is voor heel wat toepassingen, zeker in het medialandschap. Op uw eerste twee vragen zal ik nog wat vaag moeten blijven omdat het nog even zal duren.

De Vlaamse overheid zal een zeer actieve rol spelen in de uitrol van 5G en in de investeringsdoelstellingen die bepaald worden. Dit is voor ons echt een prioritair dossier. De concrete uitwerking zal in de komende maanden nog verder worden voorbereid. Hetzelfde geldt voor de informatie en de noodzakelijke informatie-campagnes, ook als het gaat over de lokale besturen. Ik ben ervan overtuigd dat het nodig zal zijn om zeer goede informatie te verschaffen en het draagvlak te creëren bij alle stakeholders, ook bij de burgers overigens, om te zorgen dat 5G echt een succes wordt. Ook dit aspect zal worden meegenomen in het overleg tussen de verschillende overheden. Ik wijs erop dat er rond 5G heel wat des-informatie bestaat. Ook op dat vlak moeten we behoedzaam zijn en zorgen dat de correcte informatie aan de burgers wordt verschaft.

Het proces kent een redelijk grote voorgeschiedenis. Op 29 juni en 23 november 2020 werden de gemeenschappen eerst binnen het Interministerieel Comité voor Telecommunicatie en Radio-omroep en Televisie en vervolgens binnen het Overlegcomité geconsulteerd over de ontwerpregelgeving omtrent de verlenging van de gsm-frequenties in de frequentiebanden 900 megahertz, 1800 megahertz en 2 gigahertz en voor de reorganisatie van de 3400 tot 3800 megahertz of 3,6 gigahertz, zoals dat gekend is. Beide KB's werden voorgelegd en inmiddels ook gepubliceerd in het Staatsblad. Dat waren belangrijke stappen.

Specifiek het laatste KB is relevant voor de toekomstige uitrol van 5G in België. Het is immers van fundamenteel belang dat voldoende grote blokken in de band 3400 tot 3800 megahertz zo snel mogelijk worden gereorganiseerd. Op die manier kan de vereiste reorganisatie van het Europees wetboek voor elektronische communicatie reeds plaatsvinden, in afwachting van de goedkeuring door het Overlegcomité van een nieuwe regeling voor gebruiksrechten in de band 3400 tot 3800 megahertz.

Als minister heb ik kennisgenomen van deze ontwerpen en had ik geen principiële bezwaren bij de teksten. Integendeel, ze zijn noodzakelijk voor de uitrol.

U peilde naar eventueel overleg met de bevoegde federale minister De Sutter. Dat is effectief reeds gebeurd. Dat was een bijzonder goed en constructief overleg. Ik heb gemerkt dat collega De Sutter ook heel erg geëngageerd is om dit dossier tot een goed einde te brengen. Zij onderkent het belang van 5G. Dat is uiteraard ook in het federaal regeerakkoord opgenomen. Ik heb bij haar daarin een groot persoonlijk engagement opgemerkt.

Het organiseren van de 5G-veiling is een zeer belangrijk en delicaat dossier. De Federale Regering zal zeer binnenkort het wetgevend kader voor de veiling en de uitrol van het spectrumdossier indienen bij het Overlegcomité. De verwachting is dat dat al snel kan gebeuren, in februari of maart op het Overlegcomité. Ik hoop dat dat snel vooruit kan gaan.

U peilde tot slot naar mijn conclusies bij de recente ontwikkeling met het oog op de uitrol van 5G in Vlaanderen. Ik ben heel tevreden dat dit dossier eindelijk daadkrachtig aangepakt kan worden. Zoals u weet, wil de Vlaamse Regering dat de veiling en uitrol van 5G zo spoedig mogelijk in gang worden gezet. Ik zei het al bij aanvang: dit is echt een prioritair dossier. De Vlaamse Regering blijft dan ook aandringen op een snelle veiling. De organisatie van de veiling na de definitieve goedkeuring van het regelgevend kader hoeft dus niet te wachten tot wanneer er ook een akkoord is bereikt over de financiële verdeling van de opbrengst van de

veiling en de problematiek van de stralingsnormen. Indien het regelgevend kader in de eerstkomende maanden kan worden goedgekeurd, kan de veiling voor het einde van dit jaar worden afgerond. Dat is in elk geval de hoop van de Vlaamse Regering. Wij dringen daar ook op aan.

Wij houden natuurlijk ook rekening met de afspraken die we gemaakt hebben in het Vlaams regeerakkoord: een optimale verdeling van dit spectrum; een spectrum voor regionale toepassingen; dat we een merkkelijk hoger aandeel krijgen in de verdeling van de eenmalige en jaarlijkse opbrengsten van de veiling van het spectrum voor mobiele breedband.

Tot daar, collega Vande Reyde, een aantal antwoorden. U zult begrijpen dat een aantal zaken de komende maanden duidelijker zullen worden zodra we zicht krijgen op de timing van die veiling.

De voorzitter: De heer Vande Reyde heeft het woord.

Maurits Vande Reyde (Open Vld): Minister, het genoeg om in deze commissie te zijn, is geheel wederzijds. Dat komt vooral doordat ik altijd heel duidelijke antwoorden krijg van u. Maar sta me toe om te zeggen dat dit dit keer maar gedeeltelijk het geval is.

Het is onze taak om als politici strategisch na te denken over de lange termijn. De 5G en ook de glasvezeluitrol passen in het grotere kader van wat we uiteindelijk willen bereiken: dat onze inwoners, bedrijven, kennisinstellingen et cetera de beste digitale diensten krijgen tegen de laagst mogelijke prijs. We zitten op dit moment in de omgekeerde situatie. Onze telecomproducten behoren tot de duurste van Europa en zelfs van de Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling (OESO), zowel op het vlak van particulieren als op het vlak van de zakelijke markt. Vroeger was de rechtvaardiging dat we performante netwerken hebben. Maar dat excuus begint ook te vervagen, want we lopen achterstand op ten opzichte van andere landen die al verder zijn in de uitrol van hogesnelheids-vastenetwerken en 5G.

De uitrol van die twee, zowel glasvezel als 5G, is voor ons een kans om dat om te keren, om ervoor te zorgen dat we goedkopere telecom hebben die het meest performante is van wat er in de wereld te krijgen is. Als we die doelstelling willen bereiken, moeten we wel visie aan de dag leggen. Ik had het over de versnippering tussen ministers. Minister, ik twijfel er niet aan dat u goed overlegt met uw collega's. Maar in die verschillende aspecten mis ik een eengemaakte visie.

Ik heb vanmorgen aan minister Crevits gevraagd hoe het nu zit met onze inbreng in de vaste netwerken. Wat gaan we nu juist doen op het vlak van 'Fiber to the home' (FTTH)? Hoe verhoudt de uitrol van Proximus zich op dat vlak tot de plannen van bijvoorbeeld Fluvius, dat ook een aantal pilootprojecten aan het opzetten is? Daarop bleef minister Crevits mij het antwoord schuldig. Ik hoor nu een beetje hetzelfde over 5G.

We weten nog niet of we willen komen tot een openaccessnetwerk, naar Brits model, waarbij de overheid voorziet in infrastructuur, beheerd door een onafhankelijke beheerder en waarbij alle operatoren – het liefst zoveel mogelijk – welkom zijn om hun diensten te leveren. Ik vind dat een perfect legitiem model. Een ander model is dat waarin we de operatoren hun ding laten doen en waarin Vlaanderen flankerende ondersteuning biedt op het vlak van de pylonen en voorschriften voor ruimtelijke ordening. We moeten wel weten waartoe we willen komen, zowel op het vlak van 'Fiber to the home', 'Fiber to the office' als 5G. Dat ontbreekt momenteel nog. We zeggen wel vaak dat we 5G willen in Vlaanderen, maar we hebben nog geen visie op de exacte rol daarvan. Daar moeten we echt werk van maken. Dat moet samen met die vaste netwerken gebeuren.

Minister, ik heb deze oproep ook gedaan aan uw collega, minister Crevits. Denk daar eens over na binnen de Vlaamse Regering en binnen uw diensten. Waar willen we nu eigenlijk naartoe? Waar willen we over tien of twintig jaar staan op het vlak van de razendsnel evoluerende telecom? Ook na vragen die ik hier eerder al over stelde, mis ik die visie daarop, die nochtans superbelangrijk is voor toekomstige ontwikkelingen.

De voorzitter: Mijnheer Vande Reyde, u gaat over uw tijd.

Maurits Vande Reyde (Open Vld): Ik rond af. Wat die informatiecampagne betreft, zou ik zeggen: gewoon doen! Geef die opdracht aan Smart Flanders. Proximus is al bezig met de uitrol. Er is dus geen tijd te verliezen.

Ik rond helemaal af met een bijkomende vraag. Wat is uw standpunt ten opzichte van een vierde mobiele speler op het vlak van 5G en andere diensten? Op dat vlak is het toch wel belangrijk om overeenstemming te hebben met de plannen van de Federale Regering.

De voorzitter: Mevrouw Brouwers heeft het woord.

Karin Brouwers (CD&V): Dank u wel voor deze interessante vraag, collega Vande Reyde. Ik denk dat de meeste mensen in dit Vlaams Parlement wel de voordelen inzien van 5G. Door de coronapandemie hebben we ook de noodzaak aan een verdergaande digitalisering ondervonden. 5G zal het op dat vlak alleen maar gemakkelijker maken, niet alleen voor de bedrijven maar ook voor de gewone burgers. Het hele 5G-verhaal kwam al meermaals aan bod tijdens deze legislatuur. Het klopt dat dit verschillende kanten heeft, collega Vande Reyde.

In mei ben ik hierover tussengekomen in de plenaire vergadering, ik denk naar aanleiding van een actuele vraag van u aan minister Demir, die bevoegd is voor de vergunningen. Ik heb toen de suggestie gedaan om een brede informatiecampagne op te zetten voor de bevolking, omdat er veel desinformatie en misinformatie rondgestrooid wordt over 5G. Minister Demir zei toen er werk van te zullen maken. Ik heb daar echter nog niets van gezien. We zijn nu al bijna toe aan een nieuwe campagne tegen desinformatie, maar dan op het vlak van vaccinaties. Ik denk dat de Vlaamse overheid regelmatig campagnes zou moeten opzetten tegen desinformatie.

Minister, u pleit wel voor een factcheckplatform en dergelijke. Dat belet de regering, met alle bevoegde ministers, echter niet om werk te maken van een campagne, niet alleen gericht op de lokale besturen maar op de hele bevolking, om de voordelen van 5G in de verf te zetten en onzekerheden bij de mensen weg te nemen.

De voorzitter: Mevrouw Segers heeft het woord.

Katia Segers (sp·a): Dank u wel, collega Brouwers, voor uw bijkomende opmerking. Ik wilde namelijk precies dezelfde opmerking maken. We hebben die allebei al verschillende keren gemaakt in deze commissie.

Het is belangrijk om in dit parlement een levendig en inhoudelijk sterk debat te voeren over de uitrol van 5G, een technologie waarvan we allemaal overtuigd zijn dat die vitaal is in de uitrol van de 'slimme samenleving' waarin we almaar meer leven. 5G is niet zomaar de voortzetting van 4G, maar echt wel veel fundamenteeler. We moeten daar dus alles op inzetten.

Wij zijn daarvan overtuigd, maar je ziet dat er in de samenleving nog heel wat 'conspiracy'-theorieën circuleren, bijvoorbeeld dat 5G de oorzaak is van corona,

om maar eentje te noemen. Dat moeten we, om draagvlak te krijgen voor de uitrol van 5G die we nodig hebben, bestrijden, en ook om mensen gerust te stellen.

Minister, ik wil u echt de vraag stellen: hoe gaat er concreet een campagne worden uitgerold over de voordelen van 5G en om de ongerustheid van grote groepen van de bevolking met betrekking tot die technologie, weg te nemen? Gaat u dat in de nationale media doen? Gaat u dat ook in de regionale media doen? Welk overleg gaat er zijn met het federale niveau? Het is heel belangrijk en goed dat u dat voert, maar het is ook belangrijk dat Vlaanderen een gedragen visie ontwikkelt vanuit de Vlaamse Regering. Ik hoor dus graag uw concrete plannen daaromtrent.

De voorzitter: De heer Vandaele heeft het woord.

Wilfried Vandaele (N-VA): Als we een campagne gaan organiseren om de grote voordelen van 5G aan te prijzen, dan moeten we natuurlijk ook opletten dat we geen fake news verspreiden. We weten immers allemaal dat er ook wel wat wetenschappers zijn die er hier en daar vragen bij stellen. Dat moet dan dus wel gebeuren op een manier die ook een overheid waardig is.

Collega's, ik wil alleen nog iets zeggen over de veiling van de frequenties. Dat is natuurlijk een oud stokpaardje van ons. Wij pleiten er eigenlijk al jaren voor dat het aandeel voor de regio's billijker en dus hoger zou zijn. Waarom hoger? Omdat we weten dat het aandeel media – dat is in ons geval natuurlijk een bevoegdheid van Vlaanderen –, dat de audiovisuele content die verspreid wordt, steeds toeneemt, waardoor ook een groter deel van de opbrengst in de richting van de regio's zou moeten komen. Maar als ik het goed begrijp uit uw antwoord, minister, dan is hier eigenlijk het laatste woord nog altijd niet over gezegd en bent u er nog niet helemaal uit met uw federale collega's.

De voorzitter: Minister Dalle heeft het woord.

Minister Benjamin Dalle: Misschien eerst even ingaan op de laatste vraag, die van collega Vandaele. Ik denk dat dit een van de grote discussiepunten zal zijn wanneer het gaat over de verdeling, wie wat krijgt. Ik deel uw opvatting uiteraard. Ik heb daar ook al een uitgebreide briefwisseling over gevoerd met het Belgisch Instituut voor Postdiensten en Telecommunicatie (BIPT) en de vorige federale collega, namelijk dat wij een merklijk hoger aandeel moeten krijgen, gelet op het wijzigend mediagebruik dat steeds meer digitaal verloopt en dus ook via mobiele netwerken en het toekomstige 5G. Ik heb vastgesteld dat men in het federaal regeerakkoord ook uitgaat van een hoger aandeel voor de gemeenschappen. Dat is dus een positief iets in het federaal regeerakkoord. Ik heb van mijn federale collega ook begrepen dat zij dat op een goede manier naar het Overlegcomité wil brengen. Ik heb dus goede hoop dat we op dat vlak ook het Vlaams regeerakkoord zullen kunnen realiseren. Maar ik moet er geen doekjes om winden dat dit nog een boeiende discussie zal worden.

Dan de opmerkingen van collega's Brouwers en Segers over informatie. Het klopt dat er heel wat onjuiste informatie circuleert over 5G. In eerste instantie moeten we zelf ook, in onze fracties en bij onze collega's, met name in het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest, zorgen dat iedereen vanuit de politiek de juiste informatie meegeeft. Laatst zag ik nog een informatiebrochure van een lokale afdeling van een partij in Brussel die eigenlijk onjuiste informatie verspreidde. Dat zijn zaken die we moeten vermijden. Ook wetenschappers die daarover spreken moeten daar uiteraard op een correcte manier over spreken, dat spreekt voor zich.

Wij hebben vandaag geen reclamecampagne ingepland, collega Segers. Ik denk niet dat dat de meest doelmatige besteding is van belastinggeld op dit moment.

Dat kan in de toekomst zeker bekeken worden, maar het is op dit moment niet ingepland. Op een goede manier communiceren richting de verschillende stakeholders, zorgen dat we correcte informatie hebben, en een algemene politiek rond betrouwbare journalistiek en desinformatie: ik denk dat dat de elementen zijn die hier naar voren moeten komen. Ik heb in mijn begroting Media in elk geval geen middelen voorzien voor een extra campagne ter zake. Er zijn andere urgente noden binnen mijn beleidsdomein.

Tot slot kom ik bij de meer fundamentele opmerking van collega Vande Reyde, namelijk dat het zou ontbreken aan een globale visie rond 5G, maar ook rond een aantal belendende dossiers, zoals 'Fiber to the home'. Ik denk dat verdere visievorming altijd zinvol is. Ik kijk ook uit naar uw inzichten daarover. Maar ik wil wel een beetje tegenspreken dat er geen visie is of dat we niet weten op welke wijze we dat moeten aanpakken. Met het 5G-dossier moeten we sowieso vooruitgaan. En we moeten dat zo efficiënt mogelijk doen. Maar de eerste beslissingen komen in het Overlegcomité, met de veiling. We mogen niet de fout maken om dat dan ook nog te koppelen aan andere zeer complexe dossiers, zoals 'Fiber to the home'. We moeten daar sowieso mee doorgaan. Die veiling zal een belangrijk moment zijn. Op dat moment zullen de operatoren ook kunnen indienen. Het is ook in functie van die veiling dat een aantal beslissingen zullen worden genomen.

U hebt gepeild naar mijn standpunt over het zeer delicate dossier van de vierde speler. Voor mij persoonlijk is dat geen prioriteit. Waar het over moet gaan, is natuurlijk dat de kwaliteit verzekerd is en dat vooral ook de prijzen op een correcte manier gezet worden in België. We weten dat er daar uitdagingen zijn. De prijzen in ons land en in Vlaanderen zijn niet bij de laagste in Europa, om het zo te zeggen. In functie daarvan zullen beslissingen moeten worden genomen. Maar dat zal natuurlijk ook gebeuren in de schoot van het Overlegcomité. Ik wil daar dus zeker niet op vooruitlopen.

De voorzitter: De heer Vande Reyde heeft het woord.

Maurits Vande Reyde (Open Vld): Ik dank de minister en ook de collega's voor de zeer interessante insteken, waaronder van mijn zeer gewaardeerde collega Vandaele. Die centenkwestie – 80/20 of 50/50 – is niet onbelangrijk. Centen zijn altijd belangrijk. Maar voor mij is dat niet het belangrijkste, en ik zal u zeggen waarom. Stel dat we uiteindelijk toch die 80 binnenhalen, en we halen meer middelen binnen voor Vlaanderen. Uw collega Diependaele zal daar zeer tevreden mee zijn, maar uw inwoners van De Haan gaan nog altijd met dure abonnementen zitten van 60 à 70 euro, waar onze zuiderburen in Frankrijk 20 à 30 euro voor betalen. En onze kwaliteit van de netwerken zal achteruitgaan ten opzichte van onze buurlanden. Vooral voor bedrijven is dat ook echt een harde competitieve handicap. Voor mij gaat de essentie dus niet zozeer over meer inkomsten voor Vlaanderen of 'we moeten 5G'. We moeten de rol van de overheid daarin duidelijk definiëren.

Ik ben het met u eens, minister. Het is niet dat daar totaal niets over is. Maar het is op dit moment nog niet duidelijk of we gaan voor een open-accessmodel, waar zoveel mogelijk spelers op kunnen, of dat we gaan voor het ondersteunen van een paar operatoren.

Ik ga er niet geheel mee akkoord dat dat losstaat van glasvezeluitrol. De gelijkenis tussen de twee is dat operatoren op dit moment al bezig zijn aan de uitrol en dat de plannen van de overheid misschien wel te laat gaan komen, of op zijn minst een soort van duplicatie gaan zijn van wat er aan de hand is bij operatoren. Proximus is bijvoorbeeld al bezig met 'Fiber to the home' uit te rollen. Dus dan komen we in een situatie waarbij weer verschillende netwerken onder de grond liggen, zonder dat er iets wezenlijks veranderd is aan de concurrentiepositie. Ik

denk dat we echt wel een kans hebben om daar iets aan te doen, maar dan moeten we echt een visie hebben voor die twee samen, 5G en glasvezel. Hoe zien we dat als overheid? Willen we naar een Brits model? Willen we naar een ander? Hoeveel spelers? Ik heb begrepen dat u geen voorstander bent van nog een bijkomende. Oké, maar dat moeten we wel eens gaan vastleggen, denk ik. Het is maar een suggestie. Denk daar eens over na, samen met uw collega's. Collega Demir is inderdaad ook nog een belanghebbende partij. Dan kunnen we daar in de toekomst misschien nog meer over te weten komen.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Steven Coenegrachts aan Benjamin Dalle, Vlaams minister van Brussel, Jeugd en Media, over de evaluatie van het actieplan Gaming – 1323 (2020-2021)

Voorzitter: mevrouw Elisabeth Meuleman

De voorzitter: De heer Coenegrachts heeft het woord.

Steven Coenegrachts (Open Vld): Minister, ik informeer vandaag naar het actieplan Gaming, dat werd opgestart in 2018. Vlaanderen wil daarmee een antwoord bieden op de noden van de lokale gamesector en de beleidsaanbevelingen die door onderzoekers van imec werden geformuleerd.

De algemene doelstelling en ambitie van het actieplan Gaming is om de Vlaamse gamesector op korte of middellange termijn te laten uitgroeien tot een volwassen sector binnen de creatieve industrie en vooral om aansluiting te vinden bij de Europese en internationale gamesindustrie. Er werd gefocust op investeringen in een specifiek ondersteunings- en begeleidingsaanbod, op internationalisering, op coördinatie van het beleid en op sensibilisering inzake het thema gaming.

Eind 2021 loopt dit actieplan Gaming af. Het zou elk najaar geëvalueerd worden, zo ook in 2020. Tenzij ik iets gemist heb, heb ik echter geen evaluatie zien passeren, wat in coronatijden niet abnormaal is. Ik informeer er op deze manier naar, omdat 2021 het laatste jaar van het plan is. Er is een evaluatie nodig om zicht te krijgen op de invulling in het laatste jaar en waar we nog een tandje bij moeten steken.

Kunt u aangeven hoe het staat met de jaarlijkse evaluatie van het actieplan Gaming voor het jaar 2020?

U gaf in uw beleidsbrief aan dat u de federale bevoegdheid voor een uitbreiding van het taxshelterstelsel voor games zou opvolgen en de implementatie hiervan zou voorbereiden. Dit dossier werd ook aangemeld bij de Europese instanties. Kunt u een stand van zaken van dit dossier geven, indien mogelijk met een indicatie van timing?

U gaf in uw beleidsnota 2019-2024 aan dat u samen met de betrokken stakeholders zou kijken of er nieuwe beleidsinitiatieven genomen kunnen worden om deze bloeiende en boeiende sector verder te ondersteunen. Hebt u hierrond al specifieke ideeën of concrete acties uitgewerkt?

Hoe ziet u de toekomst van de Vlaamse gamesector na afloop van het huidige actieplan 2020-2021?

De voorzitter: Minister Dalle heeft het woord.

Minister Benjamin Dalle: Mijnheer Coenegrachts, ik neem uw derde en vierde vraag samen.

In het actieplan Gaming werd opgenomen dat er in het najaar 2019 en najaar 2020 gerapporteerd zou worden over de uitvoering van het actieplan en dat de evaluatie pas plaatsvindt eind 2021. Wat de rapportering betreft, heb ik als coördinerende minister op 14 februari 2020 via een mededeling aan de Vlaamse Regering een eerste tussentijdse rapportering gegeven over de uitvoering van het actieplan. De algemene vaststelling was dat de uitvoering van de verschillende acties vrij goed verliep.

U hebt inderdaad iets gemist, mijnheer Coenegrachts. Mevrouw Coudyser stelde op 20 februari een vraag hierover; ik heb als antwoord gedetailleerde informatie gegeven. Ik wijs ook graag op het feit dat de rapportering over de horizontale en transversale beleidsplannen sinds de start van deze legislatuur gebeurt via de beleids- en begrotingstoelichting (BBT) van de betrokken vakministers. In de BBT's bij de begroting 2021 kunt u dan ook een aantal verwijzingen naar het actieplan terugvinden. We hebben het daar in februari ook even over gehad.

De evaluatie van het actieplan vindt plaats tegen het einde van 2021 en zal gebeuren in het verlengde van de bredere doorlichting van het Vlaams audiovisueel en gamebeleid waar ik mee bezig ben.

Het is een onderzoeksopdracht die wordt uitgevoerd door de VUB en de UA.

De aanbevelingen die de onderzoekers zullen formuleren, zullen in ieder geval een goede basis zijn om met de betrokkenen en de nieuwe stakeholders van het actieplan Gaming rond te tafel te zitten en te bekijken hoe we de Vlaamse gamesector verder kunnen ondersteunen en internationaal op de kaart kunnen zetten.

Ik heb in mijn eerste jaar als minister kunnen vaststellen dat dit een bijzonder innovatieve sector is. Het is in Vlaanderen een relatief kleine maar groeiende sector, met heel veel creatieve bedrijven en bedrijfjes. Het is mijn overtuiging dat de gamesector in Vlaanderen nog een zeer belangrijke toekomst heeft en dat we die inderdaad moeten versterken.

Het is alvast mijn intentie om ook vanaf 2022 vanuit de Vlaamse overheid mijn schouders te blijven zetten onder de sterke en bloeiende lokale gamesector en hier blijvend in te investeren.

Naast de steun via het VAF/Gamefonds – waarvoor we in het kader van het Vlaams relancebeleid in extra middelen voorzien, dat was overigens ook voorzien in het coronanoodfonds – zal ik samen met mijn collega-ministers ook andere mogelijkheden bekijken om steun te bieden aan deze sector. Ik wil daarbij de ervaringen uit het actieplan Gaming ten volle benutten en wil dan ook de resultaten van de evaluatie meenemen bij het uitstippelen van het verdere beleid vanaf 2022.

De taxshelter is een federaal dossier dat uiterst belangrijk is voor deze sector. De Vlaamse overheid ijvert ervoor om de taxshelter naar de gamesector uit te breiden. Ik heb daarover uiteraard al contacten gehad met mijn federale collega's, onder meer met de collega die bevoegd is voor de financiën, Vincent Van Peteghem, over de laatste stand van zaken.

Er is gewerkt aan een legistische aanpassing om tegemoet te komen aan de voorwaarden van de Europese Commissie om het taxshelterregime voor videogames te erkennen als een staatssteun die verenigbaar is met de interne markt en het EU-recht. Het wetsvoorstel is momenteel in de Kamercommissie Financiën in behandeling. Het stond gisteren, geloof ik, op de agenda van de Kamercommissie. Ik denk dat het volgende week zal worden behandeld.

Eenmaal dat is gebeurd, hangt de inwerkingtreding nog af van twee zaken: het akkoord van de Europese Commissie, dat formeel kan worden aangevraagd na

goedkeuring door de Kamercommissie, en het sluiten van een samenwerkingsprotocol tussen de federale overheid en de drie gemeenschappen. Collega Van Peteghem zal hiervoor het initiatief nemen, om dat zo snel mogelijk te kunnen doen.

Gelet op die elementen kan ik geen duidelijke timing vooropstellen. Ik kan en wil me wel engageren om mijn steun te geven aan het zo snel mogelijk werk maken van een protocol, want we weten dat de sector hiervoor al enige tijd vragende partij is. Het is inderdaad een zeer relevant element voor het ondersteunen van deze zo belangrijke sector in Vlaanderen.

De voorzitter: De heer Coenegrachts heeft het woord.

Steven Coenegrachts (Open Vld): Minister, dank u voor het antwoord. Inderdaad, mijn excuses voor het feit dat ik de vraag van collega Coudyser heb gemist. Dan had ik andere en specifiekere vragen gesteld.

Ik onthoud vooral dat er heel veel beweegt, ook op het federale niveau. Er is een duidelijke wil om in die sector te investeren, om daar maatregelen voor te voorzien. Ik onthoud dat de Vlaamse Regering heeft gekozen voor een transversale aanpak. Dat lijkt mij ook de meest efficiënte en beste aanpak. Ik ben zeer blij dat uw doorlichting deel uitmaakt van een bredere doorlichting van de sector. Het gaat niet alleen specifiek over gamen. Het is goed om te zoeken naar de linken met andere sectoren. Daar kan heel veel meerwaarde in gevonden worden. Ik zal dit in de toekomst opvolgen, samen met de andere collega's. Ik zal dan opduiken voor de vragen van collega Coudyser.

De voorzitter: Mevrouw Brouwers heeft het woord.

Karin Brouwers (CD&V): Het is een interessante vraag, maar het zou jammer zijn dat we zo'n belangrijk thema en de hele evaluatie van het actieplan Gaming in het korte bestek van een vraag om uitleg moeten bespreken. In 2008 hebben mijn voorgangers uit de fractie samen met enkele anderen een resolutie over gamebeleid opgesteld, die unaniem is goedgekeurd. Wat is daaruit gekomen? Het Vlaams Kenniscentrum Mediawijsheid, incubatoren voor de gamesector en nadien het VAF/Gamefonds.

Dat de gamesector in al die jaren aan belang heeft gewonnen, is duidelijk. Denk maar aan de economische waarde, de subsidies enzovoort. Dit jaar moet er een nieuwe beheersovereenkomst met het VAF worden gesloten en dus ook met het Gamefonds. Het huidige actieplan loopt af. Als ik het goed heb begrepen, komt er een doorlichting die de minister heeft besteld bij de VUB en de Universiteit Antwerpen van de hele Vlaamse audiovisuele sector. Wanneer kan die verwacht worden? Nadien heb je dan nog de volledige evaluatie.

Het is voor onze commissie misschien wel interessant om daarover een hoorzitting te houden met experts, bijvoorbeeld van Howest, die in Kortrijk een opleiding op wereldtopniveau heeft. Ondertussen is er ook de federatie, de Flemish Games Association (FLEGA), het VAF/Gamefonds. Het VAF heeft recent ook een nieuwe baas. Er is Flanders DC, dat de sector begeleidde. Het zou interessant zijn om het daar eens verder over te hebben, maar dan moeten we wel weten wanneer de documenten beschikbaar zijn, onder andere de doorlichting door de universiteiten. Kunt u meer duidelijkheid geven over de timing?

De voorzitter: Mevrouw Segers heeft het woord.

Katia Segers (sp.a): Mijnheer Coenegrachts, excuses omdat deze vraag nog maar net gesteld is, zijn niet nodig. Mevrouw Coudyser volgt dit actief op, en u geeft ook aan dat het belangrijk is. De gamesector is een heel belangrijke

economische sector. Dat dit blijvend onder de aandacht wordt gebracht in het Vlaams Parlement, is zeker en vast een goede zaak. Meer nog, het is zelfs nodig.

Mevrouw Brouwers, ik wou opnieuw hetzelfde zeggen als u. Gegeven het actieplan, de doorlichting, de nieuwe beheersovereenkomst, is het goed om te kijken of we een hoorzitting en dan een gedachtewisseling kunnen organiseren. Onze fractie staat daar zeker voor open, want de gamesector is een zeer belangrijke economische en cultureel-maatschappelijke sector.

Elisabeth Meuleman (Groen): Ik ben bij de bespreking van uw beleidsnota ook op dit onderwerp tussengekomen. Het is een stokpaardje van mij, en u weet dus waarschijnlijk al wat ik zal zeggen: ook in het onderwijs kunnen games een heel belangrijke rol spelen. We moeten daar in de toekomst naar kijken, zeker in de huidige context waarin afstandsonderwijs aan belang wint. De voordelen van games in onderwijs zijn groot. Het sluit aan bij de leefwereld van kinderen. Je kunt ervoor zorgen dat je op maat werkt en differentieert, dat naarmate kinderen opdrachten vervullen, ze hoger gaan. Maatwerk is echt mogelijk. Er kan met verschillende competenties tegelijk worden gewerkt, zowel wiskunde als taal kunnen in een game worden gestopt. Er zijn dus heel veel voordelen aan. Wilt u het gesprek aangaan met minister Weyts om te zien wat daar de mogelijkheden zijn? Het is mijn overtuiging dat we daarop moeten inzetten.

De voorzitter: Minister Dalle heeft het woord.

Minister Benjamin Dalle: Collega Meuleman, ik vind serious games heel erg relevant. Dit behoort trouwens ook tot het expertisedomein van de gamesector in Vlaanderen. Evenals u hecht ik hier heel veel belang aan.

Collega Brouwers, u had een bemerking bij die studie. We hopen dat die algemene studie in april opgeleverd kan worden. Dan kunnen we daarop voortbouwen.

De voorzitter: De heer Coenegrachts heeft het woord.

Steven Coenegrachts (Open Vld): Ik wil de collega's bedanken voor de interessante bijkomende beschouwingen, waarop ik niet veel dieper zal ingaan. Ik schaar me achter het voorstel van collega Brouwers en collega Segers om hierover in deze commissie een hoorzitting of gedachtewisseling te houden.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Katia Segers aan Benjamin Dalle, Vlaams minister van Brussel, Jeugd en Media, over het memorandum en de oproep van de Vlaamse Vereniging van Journalisten – 1393 (2020-2021)

VRAAG OM UITLEG van Steven Coenegrachts aan Benjamin Dalle, Vlaams minister van Brussel, Jeugd en Media, over de bezorgdheid van de Vlaamse Vereniging van Journalisten over de publiek gefinancierde nieuwsmedia – 1406 (2020-2021)

Voorzitter: mevrouw Elisabeth Meuleman

De voorzitter: Mevrouw Segers heeft het woord.

Katia Segers (sp.a): Vorige week publiceerde de Vlaamse Vereniging van Journalisten (VVJ), in samenwerking met de Algemene Vereniging van Beroepsjournalisten in België (AVBB) en de European Federation of Journalists (EFJ) haar opgefriste memorandum 'Beter nieuws met professionele, onafhankelijke en

verantwoordelijke journalistiek'. Dit werd opgemaakt in het licht van de nieuwe federale regeerperiode. In dat memorandum roepen de journalistenorganisaties de verschillende overheden, aan de hand van enkele voorstellen, op om te voorzien in een stevige ondersteuning voor journalisten, zodat zij de kwaliteit, betrouwbaarheid en ethiek van de professionele journalistiek kunnen waarborgen in deze veranderende digitale tijden. Een sterk professioneel journalistiek landschap blijft immers – daarover zijn we het allemaal eens – een essentiële bestaansvoorwaarde voor een democratie.

Zo stelt de VVJ voor om het mediasteunbeleid te koppelen aan bepaalde sociale voorwaarden, in de vorm van een sociaal charter voor de geschreven pers, om op die manier de sociale situatie van journalisten te verbeteren. Zij gaan namelijk gebukt onder zware werkomstandigheden, een laag loon, weinig werkzekerheid en schijnzelfstandigheid. Dat blijkt uit onderzoeken die onder meer de Universiteit Gent daarover uitvoerde. Ze vragen om de steun aan mediabedrijven meer af te stemmen op de specifieke journalistieke noden – een vraag die meermaals gesteld werd door het platform Media.21 – zodat de steun ook toekomt bij de mensen die bezig zijn met die nieuwsstroom.

Ze pleiten ook opnieuw voor een sterk Fonds voor de Journalistiek, dat steun kan toekennen aan innovatieve projecten op het vlak van onderzoeksjournalistiek. Door het afschaffen van het Vlaams Journalistiek Fonds deze legislatuur zijn er immers veel middelen verdwenen voor onafhankelijke journalistiek. We hadden het zonet al over het belang van factchecking.

Daarnaast pleit de VVJ voor de heroprichting van het wetenschappelijk Steunpunt Media – zelf deed ik dat ook al meermaals – dat zou kunnen zorgen voor rapportering via de Nieuwsmonitor. Dat zou ook ingeschakeld kunnen worden voor de bijkomende monitoring van de VRT.

De VVJ haalt in haar memorandum ook aan dat ook Vlaamse nieuwsmedia en journalisten almaar meer te maken krijgen met SLAPP (Strategic Lawsuit Against Public Participation). Gisteren vernamen we dat Apache werd vrijgesproken. Het proces tegen Apache is een heel duidelijk voorbeeld van SLAPP. Het was een poging tot intimidatie. Ik vind dat een goede uitspraak, waarmee aangetoond wordt dat de democratie zegeviert. We kunnen het namelijk niet laten gebeuren dat bepaalde personen hun invloed gebruiken om media aan te vallen of het zwijgen op te leggen.

Minister, we hebben daar al over gedebatteerd. Op mijn vragen van 17 oktober 2019 en 9 januari 2020 hebt u ook nog gezegd welke stappen u zou kunnen nemen tegen het SLAPP-fenomeen.

Naast het memorandum lanceerde de VVJ ook een oproep of een open brief waarin ze stelt bezorgd te blijven over de politieke greep op publiek gefinancierde nieuwsmedia. Ze lanceerde deze oproep naar aanleiding van het hele debat over de beheersovereenkomst van de VRT, maar ook die van BRUZZ. Want in de beheersovereenkomst met de VRT wordt er vanaf dit jaar ingezet op het monitoren van de onpartijdigheid van de VRT-redactie. De VVJ wijst erop dat de decretale onpartijdigheidsplicht van de omroepen eigenlijk vandaag al door de Vlaamse Regulator voor de Media (VRM) wordt gecontroleerd, en dat dus een extra controle niet nodig is.

Ten slotte wil ik graag nog eens verwijzen naar de resolutie die we op 20 maart 2019 kamerbreed hebben goedgekeurd betreffende de uitbouw van een toekomstgerichte mediumneutrale ondersteuning van de onafhankelijke, kwalitatieve journalistiek. Met ons initiatief, kamerbreed gedragen, werd het uitbouwen van een structurele ondersteuning van digitale, onafhankelijke nieuwsmedia beoogd om

een kwalitatief, pluriform, onafhankelijk medialandschap te blijven garanderen in tijden waarin ons medialandschap een sterke concentratie kent.

Minister, hebt u al overleg gehad met de VVJ om hun memorandum te bespreken? Het is nog maar een week geleden gepubliceerd. Of wanneer plant u dit te doen?

Uw voorganger, minister Gatz, heeft werk gemaakt van een sociaal charter voor de geschreven pers, in navolging van het Sociaal Charter voor de Audiovisuele Media, dat tot stand kwam in 2013 onder impuls van toenmalig minister Ingrid Lieten en dat vooral getrokken werd door de VRT. Kunt u een overzicht geven van het aantal mediabedrijven dat dit charter ondertussen ondertekenden? Hebt u plannen om dit charter verder uit te rollen naar alle mediabedrijven met het oog op optimale arbeidsomstandigheden voor journalisten?

Hebt u plannen om een initiatief te nemen om met de Federale Regering rond de tafel te zitten om samen te zoeken naar een consensus om – u weet dat dat een heikel punt is – de steun aan mediabedrijven te koppelen aan voorwaarden inzake arbeidsomstandigheden voor journalisten? Steun aan mediabedrijven, we weten allemaal wat we daarmee bedoelen: de btw-vrijstelling en de subsidie aan de post voor de verdeling van kranten.

Bent u bereid om, na het opdoeken van het Vlaams Journalistiek Fonds, toch nog middelen te zoeken en vrij te maken om innovatieve journalistieke projecten die onvoldoende financiële draagkracht hebben, te ondersteunen?

Bent u bereid te onderzoeken om een wetenschappelijk Steunpunt Media opnieuw op te richten – dat moet niet hetzelfde zijn als er was –, zoals ik al eerder vroeg, met het oog op de coördinatie van kwaliteitsvol en beleidsondersteunend onderzoek rond media?

Welke stappen hebt al genomen in het opzetten van anti-SLAPP-wetgeving? Hebt u daar al overleg gehad met de Federale Regering?

Welke pistes hebt u onderzocht om de onpartijdigheid van de publieke omroepen, bijkomend op die die reeds gebeurt door de VRM, te organiseren? Hoever staat u daarmee? Denkt u daar bijvoorbeeld aan hulp vanuit een Steunpunt Media?

Welke beleidsinitiatieven hebt u nog genomen om verder gevolg te geven aan de uitvoering van de resolutie die we goedgekeurd hebben op 20 maart 2019 in het Vlaams Parlement?

De voorzitter: De heer Coenegrachts heeft het woord.

Steven Coenegrachts (Open Vld): Dank u wel, collega Segers, voor een zeer uitvoerige vraag. Ik denk dat u zeer volledig geweest bent. Mijn vraag spitste zich iets meer toe op de opmerking van de VVJ over de journalistieke onafhankelijkheid bij de publiek gefinancierde nieuwsmedia. De context is dus geschetst door collega Segers.

Hoe staat u tegenover de bezorgdheid van de VVJ? Wat is uw inschatting van de politieke greep op publiek gefinancierde nieuwsmedia? Wat kunnen we doen om de vertrouwensrol van de journalist ten opzichte van het publiek, die volgens de VVJ onder druk staat door te weinig politieke afstandelijkheid, samen te behouden en te verbeteren? Plant u hieromtrent andere en bijkomende beleidsinitiatieven?

De voorzitter: Minister Dalle heeft het woord.

Minister Benjamin Dalle: Collega's, bedankt voor de vragen. Samen met het memorandum publiceerde de VVJ een bericht op hun website, waarin aangegeven werd dat de VVJ bezorgd was over de politieke greep op publiek gefinancierde

nieuwsmedia. Toen ik dat heb gelezen, heb ik onmiddellijk contact opgenomen met de VVJ, om mij ter beschikking te stellen van hun raad van bestuur om dat te bespreken. Ik begrijp dat zij dat ook zullen bekijken. Dat is dus al een antwoord op de vraag van collega Segers. Ik heb aangeboden om daarover het gesprek aan te gaan, over het persbericht, maar uiteraard ook over alle zeer interessante elementen in hun memorandum. De VVJ heeft mijn reactie ook meteen op haar website geplaatst.

Ik betreur de teneur van het bericht van de VVJ. Het is natuurlijk zo dat de VVJ, als beroepsvereniging, zorgen kan uiten over de media. Dat is hun taak. En ze doen dat, evident, in alle onafhankelijkheid. Maar ik verwacht van een beroepsvereniging, en zeker een beroepsvereniging van journalisten, wel dat men dat doet op basis van geverifieerde feiten en niet op basis van geruchten. Ik betreur het bericht, omdat de inhoud van het bericht haaks staat op het mediabeleid waar ik voor sta en waar deze Vlaamse Regering voor staat. Voor mij is de autonomie van redacties fundamenteel in het Vlaamse mediabeleid. Op geen enkele manier kan er sprake zijn van politieke inmenging of druk bij de redacties. Ik blijf dat herhalen. Ik herhaal dat op alle plaatsen. En ik doe dat hier opnieuw. Ook in deze commissie heb ik dat al herhaaldelijk benadrukt. En alle collega's in deze commissie zijn het daar ook mee eens. Ik zie dus niet in vanwaar die zogenaamde politieke druk dan zou komen. Ik betreur dan ook dat die woorden, onder meer door de VVJ, in twijfel worden getrokken.

De VVJ laat bijvoorbeeld ook uitschijnen dat de nieuwe beheersovereenkomst aan de nieuwsredactie van de VRT de taak geeft om de Vlaamse identiteit te construeren. Dat is totaal onjuist. Wel werd opgenomen dat de VRT, als grootste Vlaamse cultuurinstelling, de Vlaamse identiteit in al haar verscheidenheid moet uitdragen en de diversiteit in de samenleving moet laten zien. Ik benadruk hier nogmaals dat het de redacties zijn die bepalen wat wordt gebracht als nieuws en op welke wijze dat wordt gebracht als nieuws.

Ook met betrekking tot de monitoring van de onpartijdigheid is het bericht onjuist. Nergens wordt gezegd dat de VRT in een mathematisch keurslijf wordt geduwd. Integendeel, in de beheersovereenkomst wordt net de nadruk gelegd op de redactionele autonomie. Zoals ik recent ook al verkondigde in het parlement, zijn het niet de politici die zullen toezien op de onpartijdigheid van de VRT. De Vlaamse Regulator voor de Media zal instaan voor de externe controle van de KPI's, de doelstellingen die vervat zijn in de beheersovereenkomst, en dus ook van deze KPI. De VRM zal daarvoor een beroep doen op externe expertise.

Ik heb dus contact opgenomen met de VVJ. De VVJ heeft aangegeven dat de nieuwe beheersovereenkomst ook positieve elementen bevat. Maar, zoals gezegd, ga ik graag de dialoog aan met de raad van bestuur om hier nader over te spreken.

Dit is eigenlijk een persbericht dat er een beetje naast valt. De essentie is het memorandum, dat een aantal interessante suggesties bevat voor de verschillende beleidsniveaus. Niet alle voorstellen vallen onder mijn bevoegdheid. Er zijn ook heel wat zaken die betrekking hebben op federale bevoegdheden. Maar ik ben uiteraard bereid om ze te bekijken en waar nodig ook aandacht te geven bij andere collega's binnen de federale overheid.

De verstandhouding met de VVJ is altijd bijzonder goed en open geweest. Ik ben in goede verstandhouding blijven samenwerken. Zij spelen een bijzonder belangrijke rol voor journalisten.

Mevrouw Segers, onder mijn voorganger werd een sociaal charter voor de mediasector geschreven, ter uitbreiding en actualisering van het sociaal charter voor de audiovisuele media. Het is niet enkel van toepassing op de geschreven pers, maar wel op de gehele mediasector. Op dit moment hebben 36 mediabedrijven,

vakbonden, middenveldorganisaties, universiteiten en hogescholen het sociaal charter onderschreven en toonden hiermee dat ze de opgenomen engagementen belangrijk vinden en zo goed mogelijk willen naleven en uitvoeren.

Het charter is geen collectieve arbeidsovereenkomst noch een loonakkoord. Deze moeten via de geëigende kanalen tot stand komen. Het sociaal charter vormt wél een leidraad voor een leefbare werkomgeving in de Vlaamse mediasector.

Ter opvolging van de ondertekening van het sociaal charter werd op 14 december 2020 een constructief overlegplatform georganiseerd om nieuwe maatschappelijke of sectorale evoluties te bespreken. De nadruk tijdens deze editie van het overlegplatform lag op diversiteit en arbeidsomstandigheden in de mediasector, maar vooral op grensoverschrijdend gedrag. Het viel me het afgelopen jaar op dat daar enorm veel aandacht aan wordt besteed, voornamelijk in de sport- en cultuursector. De mediasector heeft minder inspanningen gedaan. Ik heb gevraagd in het overleg en op andere plaatsen, onder andere de SARC, om dat centraal te stellen in de strategie om het sociaal charter op te volgen. Er is heel wat mediatieke aandacht geweest voor één casus de afgelopen maanden. Ik vraag de media-bedrijven om daar effectief aandacht aan te besteden.

Mevrouw Segers, wat bedoelt u precies met de link naar de levering vanuit bpost? Dat stond niet in uw oorspronkelijke tekst, maar u vroeg er mondeling wel naar.

U peilde ook naar de verhouding tussen steun aan mediabedrijven en de arbeidsomstandigheden voor journalisten. Het spreekt voor zich dat de arbeidsomstandigheden voor journalisten een groot aandachtspunt zijn. Dat is gedeeltelijk, grotendeels zelfs, een federale bevoegdheid. Op zich is er geen link tussen media-ondersteuning en de federale arbeidsomstandigheden. Dat zijn twee onderscheiden zaken. Dat neemt niet weg dat er extra aandacht moet zijn voor de arbeidsomstandigheden. Het is trouwens inderdaad de VVJ die daar allang voor ijvert. Inzake freelancers hebben we regelmatig overleg met hen. Denk aan de steunmechanismen vanuit de Vlaamse overheid bij minister Crevits. We hebben steeds rekening proberen te houden met de kwestie van freelancejournalisten.

Over het Vlaams Journalistiek Fonds hebben we het al herhaaldelijk en uitgebreid gehad. De aangegane engagementen ten aanzien van projecten zijn allemaal conform de afspraken gehonoreerd. Ondertussen heb ik in het kader van het coronanoodfonds zowel Media.21, het Fonds Pascal Decroos en het VVJ extra ondersteund. In de toekomst wil ik mij uiteraard blijven inzetten voor de ondersteuning van kwaliteitsvolle journalistiek. Ik zal daarvoor vooral rekening houden met de effectieve noden die leven binnen de sector.

Er is het wetenschappelijk Kenniscentrum Cultuur- en Mediaparticipatie in samenwerking met de UGent en de VUB, dat instaat voor de uitbouw van beleidsrelevant onderzoek gericht op cultuur- en mediaparticipatie en de participatiesurvey uitvoert.

We hebben ook het Kenniscentrum Mediawijs, onderdeel van imec. En zoals ik in de beleids- en begrotingstoelichting (BBT) 2021 heb aangekondigd, zal ik pistes onderzoeken hoe ik voor het Elektronisch NieuwsArchief (ENA) van de Universiteit Antwerpen (UA) een sterker en breder perspectief op poten kan zetten.

We hebben met deze initiatieven de mogelijkheid om te werken op een aantal beleidsprioriteiten. In die zin meen ik dat de oprichting van een nieuwe instelling, van een nieuw wetenschappelijk steunpunt, momenteel niet aan de orde is.

Ik heb het hier al herhaaldelijk gehad over de SLAPP-wetgeving. Ik heb toen ook verwezen naar de nieuwe Federale Regering. Ik heb contact opgenomen met mijn

collega-minister van Justitie, om met hem op heel korte termijn samen te zitten. Dit element kan daar zeker ook aan bod komen.

Zowel op basis van het Mediadecreet als van de nieuwe beheersovereenkomst met de VRT ligt het organiseren van de onpartijdigheid in handen van de VRM. Dat is de te volgen piste om de onpartijdigheid te controleren: met externe expertise, zoals ik ook al eerder heb gezegd.

U verwees ook naar de resolutie die tijdens de vorige legislatuur werd goedgekeurd met betrekking tot kwaliteitsvolle journalistiek. Uiteraard houd ik daarmee rekening, zoals ik rekening houd met alle parlementaire initiatieven. Daar kan de komende jaren deels verder op gebouwd worden. We zijn ook volop bezig met de uitwerking van ons relanceplan voor de mediasector, waarbij we de nadruk leggen op digitale transitie. Dat kan in mijn ogen ook bijdragen aan kwaliteitsvolle journalistiek.

De voorzitter: Mevrouw Segers heeft het woord.

Katia Segers (sp.a): Minister, dank u voor uw antwoorden. Het zijn er veel, maar ik had ook veel vragen. Ik heb het gevoel dat we hieraan een urenlange gedachte-wisseling zouden kunnen vastknopen. Ik heb het memorandum van de VVJ aangegrepen om u te vragen hoe we ons mediabeleid verder zullen ontwikkelen, wat we gaan doen om niet alleen de onafhankelijkheid te kunnen vrijwaren maar ook de diversiteit van het aantal stemmen dat gehoord wordt, en hoe we de kleine initiatieven kunnen ondersteunen. Dat zit daar allemaal in. U weet dat ik vertrouwen heb in uw visie daarop. Daarom net stel ik u die vragen.

U zegt dat u 'not amused' was door dat persbericht van de VVJ. Het siert u dat u dan toch onmiddellijk contact met hen hebt opgenomen en dat u met hen het debat daarover aangaat. Dat is heel belangrijk. Zij wijzen terecht een aantal punten aan. Dat is ook de rol van de journalistiek, om zeer kritisch te kijken naar de manier waarop vanuit de politiek wordt omgegaan met journalistiek. Ik heb u altijd geprezen voor uw attitude daarin. U zegt dat journalistiek volledig onafhankelijk is en dat zij dat ook moet blijven, ook onze VRT. Maar u weet ook dat de bepaling in de beheersovereenkomst van de VRT, waarin wordt gesteld dat behalve de controle door de VRM er nu extra monitoring zal gebeuren op de redactie, bij journalisten natuurlijk direct de stekels naar omhoog doet gaan. Vooral omdat alle onderzoeken en alle monitoring uitwijzen dat de VRT-redactie zeer goed scoort en dat er geen probleem is.

Dit is ook ingegeven door een discussie die we hadden in de commissie Brussel naar aanleiding van de beheersovereenkomst met BRUZZ. Een aantal parlementsleden hebben daar dingen gezegd die heel choquerend waren. Ik snap dat journalisten daardoor op hun achterste poten gaan staan.

U zegt dat wij niet hebben gezegd dat de VRT de Vlaamse identiteit moet uitdragen. Maar het aantal keren dat het woord 'Vlaams' werd gebruikt in de beheersovereenkomst was toch wel zeer hoog. Ik ken dat aantal niet meer uit het hoofd. Het klopt wel dat deze beheersovereenkomst meer dan andere dat Vlaamse, dat identitaire ... (*onverstaanbaar*) ... toch wel heel prominent naar voren schuift.

Ik dank u om antwoord te geven op mijn vraag hoeveel bedrijven het charter hebben ondertekend. Dat zijn er 36. Er zitten ook universiteiten en zo bij. Kunt u zeggen hoeveel mediabedrijven het ondertekend hebben? Heeft ook DPG Media – toch een van de belangrijkste en een van de twee grootste mediabedrijven van ons land – het ondertekend?

Proficiat voor het feit dat er niet alleen aandacht is voor de werkomstandigheden, maar ook voor diversiteit en grensoverschrijdend gedrag. Ik deel absoluut uw

mening, los van de ene zaak die al weken de gemoederen beheerst, dat de mediasector misschien te weinig aandacht heeft besteed aan grensoverschrijdend gedrag, in tegenstelling tot de cultuursector.

U vroeg verduidelijking over wat ik bedoelde met de federale steunmaatregelen. Dat gaat over het feit dat bpost subsidies krijgt om de verdeling van kranten in de bussen van abonnees vóór zeven uur 's ochtends te kunnen garanderen. Dat is steun aan bpost en ik weet dat u daar geen voorwaarden aan kunt koppelen, maar we hebben natuurlijk ook de regeling van 0 procent btw voor kranten. Ik denk dat de tijd gekomen is om op federaal niveau – wees gerust dat ik dezelfde boodschap ook aan de Federale Regering geef – bepaalde voorwaarden op te leggen, bijvoorbeeld de ondertekening van het charter, want het gaat over honderden miljoenen.

Ik vind het jammer dat u geen reden ziet voor een nieuw steunpunt media. Er was er een en dat heeft goed werk geleverd. De samenwerking met ENA blijft u continueren en dat is goed en nodig, maar zeker in het licht van de discussie omtrent fake news, desinformatie, factchecking moeten we overwegen om een kenniscentrum te hebben waarin alle academische expertise inzake media gebundeld kan worden.

De voorzitter: De heer Coenegrachts heeft het woord.

Steven Coenegrachts (Open Vld): Minister, ik dank u voor uw heldere antwoord omtrent de journalistieke onafhankelijkheid. Ik denk dat u daar terecht op reageert en dat u terecht het gesprek wilt aangaan met de VVJ. Ik ben het eens met mevrouw Segers dat journalisten kritisch moeten zijn voor de politiek, maar ze moeten zich ook wel zeer bewust zijn van de impact die woorden hebben, die beweringen hebben. Als journalisten zeggen dat ze onder politieke druk staan en niet meer onafhankelijk kunnen werken maar dit zomaar woorden zijn, dan ondergraven ze de eigen geloofwaardigheid richting de kijker, de luisteraar, de burger, en dan wordt het pas echt gevaarlijk. Als men dergelijke uitspraken doet, moet men die ook hardmaken. De beheersovereenkomst die is afgesloten, draagt misschien niet zo'n zwaarwichtige elementen met zich mee als de uitspraken van de VVJ doen vermoeden. We hebben de politieke redacties nu eenmaal niet onder curatele van de politiek geplaatst.

Ik heb verder geen bijkomende vragen.

De voorzitter: De heer Slootmans heeft het woord.

Klaas Slootmans (Vlaams Belang): Wat betreft de onpartijdigheidsmonitoring hebben wij die mail ook gekregen van de heer Deltour. Ik sluit me aan bij wat de minister daarover zegt. Ik vind dat in zekere zin bijna een groteske mail, ook een bijzonder veelzeggende mail. Enerzijds beklemtoont men de nood aan onafhankelijke pers en journalistiek, maar anderzijds verzet men zich absoluut tegen een meting die dit zal registreren. Ik vind dat bijzonder veelzeggend. Mevrouw Segers zegt dat daar geen nood aan is en dat de VRT goed scoort.

Ik val waarschijnlijk in herhaling, maar dat klopt niet. Het aantal partijdigheidsklachten bij de VRT is van 2016 tot 2019 vervijfvoudigd. Zeggen dat alles zoals het is prima is, dat vind ik toch wel bijzonder kort door de bocht. Dat mevrouw Segers en sp.a daarbij de kar trekken, is misschien nog veelzeggender.

Dan wat betreft de Vlaamse identiteit. Minister, u verwees naar de passage in de beheersovereenkomst. Men gaat daar ook heel kort door de bocht. De heer Deltour stelt daarover dat dat van journalisten – en ik heb het hier voor mij liggen – "loutere instrumenten maakt voor politiek-ideologisch gebruik". Het versterken van de Vlaamse identiteit, die inclusieve gemeenschap met de Nederlandse taal als de maïzena, als het bindmiddel, vindt men dus eigenlijk een vorm van politiek-

ideologisch gebruik, als een vorm van politieke sturing. Ik neem daar akte van. Maar ik zou daar toch gewoon bij willen stipuleren dat dat helemaal niets nieuws is. Dat is in zekere zin gewoon een veruitwendiging van wat daarover staat in het Mediadecreet, zowel in artikel 6 als in artikel 20. In artikel 6 lezen we daarover dat de programma's van de VRT dienen bij te dragen tot de verdere ontwikkeling van de identiteit van de Vlaamse cultuur. Mevrouw Segers stelt daar vragen over. Zij heeft een professionele achtergrond in de communicatie. Ik neem dus aan dat zij wel weet welke die passages zijn. In artikel 20 van het Mediadecreet lezen we daarover dat de sectorraad Media de mediamarkt evalueert op basis van onder andere de bescherming en promotie van de Vlaamse cultuur en identiteit. Dus nu hier aangeven dat er sprake is van zware politieke inmenging, is de waarheid geweld aandoen.

Voorzitter, ik heb geen bijkomende vragen. Mevrouw Segers is al zeer breed gegaan. Het zou inderdaad wel interessant zijn om te weten wanneer die onpartijdigheidsmonitoring zal plaatsvinden en hoe zich dat zeer concreet zal veruitwendigen. Welke instantie zal zich daarover ontfemen? De vraag is al gesteld door mevrouw Segers. Ik had dus geen bijkomende vragen, maar ik wou die opmerking toch nog even maken.

De voorzitter: Mijnheer Slootmans, ik denk dat we er ongetwijfeld nog verder op zullen ingaan volgende week, wanneer we de beheersovereenkomst met de VRT zelf zullen bespreken.

Elisabeth Meuleman (Groen): Minister, ik vond uw uitspraak frappant. Als een vereniging met in de raad van bestuur een toch wel ruime vertegenwoordiging van heel wat journalisten van allerlei pluimage een aantal pijnpunten aanstipt en blootlegt, kunt u toch moeilijk zeggen dat ze "ernaast zitten"? Dat waren uw letterlijke woorden. Met betrekking tot de beheersovereenkomst kaarten zij heel terecht een aantal alarmsignalen aan. U blaast warm en koud tegelijk. U zegt dat u die onafhankelijkheid bijzonder belangrijk vindt en u belooft dat u wilt inzetten op kwalitatieve informatieve journalistiek. U zegt dat dat voor u twee aandachtspunten zijn. Maar je hoort de spanning in de beheersovereenkomst. Daar zitten ook andere teneuren in, die een zeker wantrouwen uitstralen ten aanzien van de onafhankelijkheid. Alleen dat al. Onafhankelijkheid is de essentie van een journalist. Als je daarop wordt gechallenged, als men je geloofwaardigheid onderuithaalt, dan ben je, denk ik, toch wel gevaarlijk bezig. Onafhankelijke journalistiek is de kern van de democratie. Als je die in twijfel begint te trekken, zie je wat er gebeurt: dat is wat Trump de hele tijd heeft gedaan.

Minister, ik wil u vragen om dit toch ernstig te nemen wat ze aankaarten, namelijk het wantrouwen door de publiek gefinancierde media, het feit dat de middelen onder druk staan om de kwaliteitsvolle informatieve journalistiek te brengen, en het feit dat we voorzichtig moeten omgaan met het promoten van Vlaamse identiteit. Dat zijn drie kernpunten. Ik vind dat belangrijke signalen. Het is aan u en aan ons – wij vragen dat en ik geloof dat u dat wilt doen – om dat in de verf te zetten dat dat geenszins de bedoeling is en dat te blijven doen en dat heel luid te doen en daar tegenwicht tegen te bieden. Dat is een onderdeel van het ontmaskeren van fake news. Ik wil u vragen wat u daar nog meer aan gaat doen.

In welke mate zult u het gesprek aangaan? Zult u dit ernstig nemen? Zult u extra initiatieven nemen om in de verf te zetten dat u toch oor hebt naar wat zij benadrukken?

De voorzitter: Minister Dalle heeft het woord.

Minister Benjamin Dalle: U zegt dat we met de beheersovereenkomst onafhankelijke journalistiek in twijfel trekken. Dat heb ik u horen zeggen: de geloofwaardigheid van onafhankelijke journalistiek wordt in twijfel getrokken door deze

regering. Ik vind dat bijzonder straffe woorden. Ik ben daar absoluut niet mee gediend. Het zijn heel sterke bewoordingen, die absoluut niet stroken met de realiteit.

Ik heb inderdaad scherp gereageerd op het VVJ-memorandum. Zoals gezegd is het ook de taak van de VVJ om zorgen over te brengen. Dat is hun taak, ze doen dat in alle onafhankelijkheid. Ik kijk uit naar de verdere constructieve samenwerking, want tot nu toe verloopt die uitstekend en ik apprecieer hun inbreng altijd. Ik heb alleen gezegd dat, als men kritiek heeft, ik verwacht dat dat gebeurt op basis van geverifieerde feiten. Als men zaken zegt zoals bijvoorbeeld dat onafhankelijke journalistiek door ons in twijfel wordt getrokken of dat er in die beheersovereenkomst een teneur is die de redactionele autonomie in twijfel trekt, verwacht ik dat men dat doet op basis van feiten, en concreet op basis van de tekst van de beheersovereenkomst. Dit is een contract tussen de openbare omroep en de Vlaamse overheid, dit is de bepalende tekst. Ik ga ervan uit dat we werken op basis van de tekst en niet op basis van geruchten. Vandaar ook mijn scherpe reactie op de VVJ.

Eerlijk gezegd, voorzitter, ben ik nogal geschrokken door uw taalgebruik. Ik vind het eigenlijk ook wel wat vreemd voor een voorzitter van de commissie Media om op die manier, haaks op de feiten, bepaalde zaken naar voren te schuiven. Ik apprecieer dat dus absoluut niet.

Collega Slootmans heeft verwezen naar een aantal decretale bepalingen. U weet, collega Slootmans, dat mijn verhouding met uw fractie niet altijd zeer gemakkelijk is. Maar ik stel het op prijs dat u een aantal zeer correcte referenties naar voren schuift.

Collega Segers had nog een aantal opmerkingen. U stelde dat er een extra controle zou komen op onpartijdigheid. Dat is niet juist. Die controle is voorzien door de VRM. Alleen hebben we gezegd dat we dat op een degelijke, inhoudelijk onderbouwde manier willen doen, met externe expertise die daarbij kan helpen. De bedoeling is inderdaad dat de VRM daarvoor een overheidsopdracht uitschrijft om die externe expertise daarbij te betrekken, om dat op een zo robuust mogelijke, zo wetenschappelijk mogelijke manier te doen. Het is in het voordeel van de VRT dat men op die manier ook voor eens en voor altijd een aantal aantijgingen zal kunnen tegenspreken als die resultaten goed zijn. Als er bepaalde aandachtspunten zijn, zullen die ook naar voren kunnen komen op een objectieve manier, wars van politieke beïnvloeding.

U hebt ook verwezen naar de discussie over BRUZZ. Ik nodig u uit om mijn verklaringen ter zake na te lezen, de verklaringen namens de Vlaamse overheid. Er wordt gezegd dat het woord 'Vlaams' vaak voorkomt in de beheersovereenkomst. Het zou er natuurlijk nog maar aan mankeren, het is ook de VRT, en V staat voor Vlaams. Ik wil er wel op wijzen dat, als het gaat over Vlaamse identiteit, dat soort termen niet gebruikt wordt waar het gaat over informatie en duiding. De VRT heeft natuurlijk een veel bredere functie dan alleen maar kwaliteitsvolle journalistiek, informatie en duiding. Maar de Vlaamse identiteit wordt niet in verband gebracht met de kernopdracht van journalistiek. Uiteraard zal men, als het nieuwswaardig is, berichten over bepaalde feiten die relevant zijn voor de Vlaamse identiteit. Maar de redactionele autonomie in informatie en duiding is uiteraard volkomen.

U peilde ook naar het aantal mediabedrijven dat het sociale charter heeft onderschreven. Ik kan u zeggen dat alle mediabedrijven op een of andere manier het charter hebben onderschreven. Sommige hebben dat op rechtstreekse wijze gedaan. Een aantal van hen hebben dat gedaan via federaties. U peilde concreet naar DPG Media. DPG Media heeft het zelf niet onderschreven, zoals ik zonet kon

zien in de lijst, trouwens net zomin als de andere grote mediabedrijven, maar zij zijn wel gebonden door het charter via de Private Omroep Federatie (POF). Dat geldt ook voor de Vlaamse Nieuwsmedia, WE MEDIA, NORTV, VOFTP en verschillende andere federaties die betrokken zijn en die op die manier hun leden ook binnenbrengen in dat sociale charter.

U hebt ook verwezen naar de 0 procent btw, toch een belangrijke maatregel, waar we ook in deze commissie al waardering voor hebben uitgesproken.

Over bpost wil ik alleen het volgende opmerken. Dat is een technische fout die geregeld naar voren komt. Het gaat niet om een subsidie, het gaat over een concessie aan bpost.

De voorzitter: Mevrouw Segers heeft het woord.

Katia Segers (sp·a): Voorzitter, ik probeer zo kort mogelijk te zijn, maar er is heel veel gezegd en het is echt een superbelangrijk debat dat we voeren.

Minister, u zegt dat het niet juist is dat er extra controle komt op de VRT, maar in uw antwoord geeft u aan dat er wel degelijk, bijkomend bij de controle die de VRM al jaarlijks deed op het naleven van de beheersovereenkomst, een extra controle komt op de onafhankelijkheid van de redactie. Ik hoor nu dat de VRM daar een aanbesteding voor gaat doen. U moet echt wel begrijpen dat dat op journalisten bedreigend overkomt. We zien dat trouwens ook gebeuren in andere landen. Ook bij de BBC is dat momenteel aan de gang. En dat is geen goede evolutie. We moeten ervoor zorgen dat journalisten zo onafhankelijk mogelijk hun job kunnen doen.

Met betrekking tot de discussie rond BRUZZ zei u dat ik naar uw verklaringen moet kijken. Daar had ik het niet over. Die waren zeer correct. Het ging over uitspraken van een collega-parlementslid in die commissievergadering die zeer intimiderend overkwamen.

Bedankt om te antwoorden op de vraag welke mediabedrijven het charter hebben ondertekend. DPG Media heeft dat dus niet rechtstreeks gedaan. Mediahuis dan waarschijnlijk ook niet. Ze hebben het via de federatie gedaan. Dat is goed, maar ik denk dat het nog sterker zou zijn, mochten ze het individueel als mediabedrijf doen en dat dan ook op de werkvloer realiseren. Want we weten allemaal hoe journalisten momenteel onder druk en met het water aan de lippen in sterk gereduceerde redacties moeten werken en shiften draaien. Er is ook intimidatie ten aanzien van onafhankelijke media zoals Apache. We moeten journalisten echt een kader geven, zodat ze optimaal hun werk kunnen doen en we onafhankelijke, pluralistische media en een vrije pers kunnen blijven garanderen. En ik weet dat ik daarvoor in u een medestander heb, minister.

De voorzitter: De vragen om uitleg zijn afgehandeld.